

- SAVIĆ, D. & S. DOZET, 1985. Osnovna geološka karta 1:100 000. Tolmač za list Delnice, L 33-60. Zvezni geološki zavod, Beograd. 66 pp.
- WRABER, M., 1969: Pflanzengeographische Stellung und Gliederung Sloweniens. *Plant Ecology* (prej *Vegetatio*) 17: 176-199.
- WRABER, T., 1999: *Gentianaceae* - sviščevci. In: Martinčič & al. 1999: Mala flora Slovenije. Tehniška založba Slovenije, tretja, dopolnjena in spremenjena izdaja, Ljubljana. pp. 434-442.
- WRABER, T., 2007: *Gentianaceae* - sviščevci. In: Martinčič & al. 2007: Mala flora Slovenije. Tehniška založba Slovenije, četrta, dopolnjena in spremenjena izdaja, Ljubljana, pp. 505-512.

MARKO ACCETTO

89. *Gladiolus palustris* Gaudin

Novo nahajališče v Zgornjem Posočju **New locality in the Upper Soča Valley**

9648/3 (UTM VM03) Slovenija: Julijske Alpe, Zgornje Posočje, Vas na Skali, ob gozdni cesti proti Krbulniku, Rušje, 46,34044 N, 13,72012 E, 1110 m n. v., dolomitni apnenec. Det. A. Trnkoczy, 28. 6. 2005, avtorjevi fotografski posnetki in I. Dakskobler & A. Trnkoczy, 21. 6. 2007, fotografski posnetki.

Gladiolus palustris je evropska vrsta, značilna za vlažna travišča iz zveze *Molinion* (AESCHIMANN & al. 2004: 1096). To je ena izmed varstveno pomembnih vrst v okviru projekta Natura 2000 in njeno razširjenost, rastišča in predloge za njihovo varovanje v Sloveniji je podrobno predstavil SELIŠKAR (2004). V takrat objavljeni arealni karti v Zgornjem Posočju ni bilo znanih nahajališč. ČUŠIN (2006: 106, 177) je objavil, na podlagi revizije A. Seliškara, nahajališča te vrste v Breginjskem kotu (na južnih pobočjih Stolovega grebena, 9746/1 in 9746/2), pri tem pa (na str. 177) zapisal netočnost, da so to edina nahajališča močvirskega mečka v Julijskih Alpah. Vrsta *Gladiolus palustris* ima v Julijskih Alpah več nahajališč z razmeroma vitalnimi populacijami vsaj še v Bohinju. Ta nahajališča so deloma razvidna tudi iz objavljenih arealnih kart (SELIŠKAR 2004: 98) in nekatera smo si ogledali v letu 2007 (I. Veber, B. Zupan, B. Anderle, I. Dakskobler, neobjavljeno). Na Bovškem je močvirski meček nepričakovano našel prvi avtor tega zapisa ob gozdni cesti nad Vasjo na Skali. Ob najdbi je na kamnitem obcestnem travišču cvetelo nekaj primerkov, ob ponovnem ogledu, ko smo na tem nahajališču naredili tudi fitocenološki popis (tabela 1) pa smo opazili le še eno cvetočo in dve necvetoči rastlini. Leta 2006 so urejali (»gredirali«) gozdno cesto in s stroji posegli tudi v obcestni prostor in torej rastišče nekoliko »preoblikovali«. Pregledali smo tudi nekaj okoliških gorskih travnikov (nekdanjih pašnikov) na moreni. Začasno te travnike uvrščamo v zvezo *Mesobromion* (= *Bromion erecti*), čeprav na njih raste tudi precej vrst subalpinskih travišč iz razreda *Elyno-Seslerietea*. Na teh travnikih so pogoste vrste *Bromus erectus*

agg., *Festuca pratensis*, *F. arundinacea*, *Brachypodium rupestre*, *Helicotrichon pubescens*, *Koeleria pyramidata*, *Briza media*, *Trisetum flavescens*, *Polygonum bistorta*, *P. viviparum*, *Plantago media*, *Carex pallescens*, *C. caryophylla*, *Stellaria graminea*, *Hieracium pilosella*, *Tragopogon pratensis* subsp. *orientalis* idr. Močvirskega mečka na njih nismo opazili, je pa mogoče, da bi na podobnih travnikih (na svežih, nevtralnih, srednje globokih tleh na bolj položnih pobočjih) tod okoli kljub temu rasel. Takih travnikov ni več veliko, saj so se nekdanji pašniki večinoma že zarasli s smreko. Skromno nahajališče ogrožene in evropsko pomembne vrste zasluži našo pozornost in nalaga gozdarjem previdnost pri posegih v občestni prostor.

Literatura

- AESCHIMANN, D., K. LAUBER, D. M. MOSER & J.-P. THEURILLAT, 2004: Flora alpina. Bd. 2: *Lycopodiaceae–Apiaceae*. Haupt Verlag, Bern, Stuttgart, Wien. 1159 pp.
- ČUŠIN, B., 2006: Rastlinstvo Breginjskega kota. Založba ZRC, ZRC SAZU, Ljubljana. 198 pp.
- SELIŠKAR, A., 2004: *Gladiolus palustris* Gaudin – močvirki meček. In: B. Čušin (ed.): Natura 2000 v Sloveniji. Rastline. Založba ZRC, ZRC SAZU, Ljubljana. pp. 97–101.

Tabela 1: Fitocenološki popis kamnitega travnišča ob gozdni cesti nad Vasjo na Skali (Rušje pod Krbulnikom)

Table 1: Phytosociological relevé of stony grassland near the forest road above the village Vas na Skali (Rušje under Krbulnik)

Številka popisa (Number of relevé)		1
Nadmorska višina v m (Altitude in m)		1110
Lega (Aspect)		E
Nagib v stopinjah (Slope in degrees)		3
Matična podlaga (Parent material)		DA
Tla (Soil)		Li
Kamnitost v % (Stoniness in %)		30
Zastiranje zeliščne plasti v % (Cover of herb layer in %)	E1	70
Število vrst (Number of species)		41
Velikost popisne ploskve (Relevé area)	m ²	5
Festuco-Brometea		
<i>Brachypodium rupestre</i>	E1	1
<i>Koeleria pyramidata</i>	E1	1
<i>Briza media</i>	E1	+
<i>Buphthalmum salicifolium</i>	E1	+
<i>Euphorbia cyparissias</i>	E1	+
<i>Hippocrepis comosa</i>	E1	+
<i>Linum catharticum</i>	E1	+
<i>Medicago lupulina</i>	E1	+
<i>Pimpinella saxifraga</i>	E1	+
<i>Plantago media</i>	E1	+
<i>Polygala comosa</i>	E1	+
<i>Sanguisorba minor</i>	E1	+

<i>Carlina vulgaris</i>	E1	r
<i>Prunella grandiflora</i>	E1	r
Elyno-Seslerietea		
<i>Acinos alpinus</i>	E1	1
<i>Thymus praecox</i> subsp. <i>polytrichus</i>	E1	1
<i>Galium anisophyllum</i>	E1	+
<i>Helianthemum grandiflorum</i>	E1	+
<i>Phyteuma orbiculare</i>	E1	+
<i>Polygonum viviparum</i>	E1	+
<i>Alchemilla flabellata</i>	E1	+
<i>Rhinanthus glacialis</i>	E1	+
Molinio-Arrhenatheretea		
<i>Centaurea jacea</i> agg.	E1	+
<i>Galium mollugo</i>	E1	+
<i>Gladiolus palustris</i>	E1	+
<i>Lathyrus pratensis</i>	E1	+
<i>Lotus corniculatus</i>	E1	+
<i>Trifolium pratense</i>	E1	+
<i>Vicia cracca</i>	E1	+
Thlaspietea rotundifolii		
<i>Hieracium piloselloides</i>	E1	1
<i>Achnatherum calamagrostis</i>	E1	+
<i>Hieracium bifidum</i>	E1	+
<i>Petasites paradoxus</i>	E1	+
Druge vrste (Other species)		
<i>Carex ornithopoda</i>	E1	+
<i>Picea abies</i>	E1	+
<i>Listera ovata</i>	E1	+
<i>Carex flacca</i>	E1	+
<i>Salix appendiculata</i>	E1	+
<i>Fragaria vesca</i>	E1	+
<i>Selaginella helvetica</i>	E1	+
Mahovi (Mosses)		
<i>Tortella tortuosa</i>	E0	+

Avtor tabele / Author: Igor Dakskobler

AMADEJ TRNKOCZY & IGOR DAKSKOBLER